

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра іноземних мов

06-09-110М

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

та навчальні завдання

до практичних занять та самостійної роботи з
дисципліни «Друга іноземна мова (французька)»

для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) та другого (магістерського)

рівнів усіх освітньо-професійних програм
спеціальностей НУВГП

денної та заочної форм навчання

Схвалено
науково-методичною
радою НУВГП
Протокол № 1 від 29.01.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні рекомендації та навчальні завдання до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Друга іноземна мова (французька)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів усіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП денної та заочної форм навчання. [Електронне видання] / Тимощук І. О. – Рівне : НУВГП, 2025. – 61 с.

Укладач: Тимощук І. О., доцент кафедри іноземних мов.

Відповідальний за випуск – Купчик Л. Є., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов.

Вчений секретар
науково-методичної ради

Костюкова Т. А

© І. О. Тимощук, 2025
© НУВГП, 2025

Вступ

Дані методичні рекомендації та навчальні завдання мають на меті інтегрувати студентів до вивчення французької мови як другої іноземної і слугуватимуть як навчальний матеріал для поглиблення знань як на заняттях з іноземної мови (французької), так і для її самостійного вивчення. Запропоновані завдання укладено відповідно до робочої програми нормативної навчальної дисципліни «Друга іноземна мова (французька)» з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Оскільки предметом вивчення навчальної дисципліни є вокабуляр і граматичні конструкції в межах академічного та побутового дискурсу, фонетичні норми сучасної французької мови, які уможливають реалізацію усного та письмового спілкування на рівні А1-А2, то у навчально-методичній розробці запропоновано студентам завдання, які сприяють формування комунікативних та навчальних стратегій, що є невід'ємним складником змісту навчання французької мови. Переважна більшість завдань є ситуативного характеру, що дозволяє студентам інтегруватися в іншомовне середовище. Таким чином, завдання передбачають цілеспрямовану роботу над мовою, уміння формувати, розвивати та використовувати стратегії вивчення мови, що, без сумніву, сприятиме успішному вивченню мови. Методичні рекомендації та навчальні завдання укладено на основі автентичного франкокомовного матеріалу, який викладено у трьох розділах: – перший розділ передбачає роботу з фонетичними особливостями французької мови; – другий розділ містить завдання для вивчення та удосконалення граматичного та лексичного матеріалу; – третій розділ пропонує тексти для читання з завданнями для розуміння прочитаного.

Leçon 1

PREMIÈRE LEÇON

Правила читання літер та сполучень, правила французької вимови. Означений та неозначений артиклі; іменник (множина та жіночий рід іменників); прикметник (множина та жіночий рід прикметників).

Французька мова належить до мов романської групи поряд із італійською, іспанською, португальською, румунською та молдавською, основою для розвитку яких послужила древня латинь. Отож між ними прослідковуються численні спільні риси, що сприяє їх засвоєнню і полегшує розуміння. Разом із тим, лінгвісти відмічають, що у французькій та англійській мовах 70% лексичного запасу мають спільне походження. Французька мова є мовою аналітичною, тобто граматичні значення у ній передаються частіш за усе за допомогою граматичних слів (артиклів, допоміжних слів тощо, а не за допомогою закінчень як це притаманне, наприклад, українській мові).

У французькій мові НАГОЛОС завжди падає на останній склад

-s, -t, -d, -z, -x, -p, -g (а також їх поєднання) в кінці слів НЕ ЧИТАЮТЬСЯ.

e, è, ê, é, ë під наголосом і в закритому складі читаються як Е: *fourchette* [фуршет] — виделка.

При читанні слід враховувати наступні особливості: Один і той же звук може передаватися різними літерами та їх сполученнями. Наприклад, звук [к] може передаватися літерами *c, k* та *q*; [о] – *o, au, eau, ô*. Одна і та ж літера може передавати різні звуки. Наприклад, **e** може передавати відкритий, закритий, лабіалізований та носовий звуки. Цілий ряд літер у певному положенні не читається. Так, наприклад, **e** в кінці слова завжди є німим: *madame*.

Але це правило не стосується односкладових слів, де **e** в кінцевій позиції вимовляється, причому як лабіалізований звук: *je, te, se*. Кінцеве **s** теж, за рідкими винятками, не вимовляється. Воно німе у слові *ananas* проте вимовляється у слові *Agnès*. Кінцеві **es** також у більшості випадків не вимовляються, наприклад: *bananes*, але **e** вимовляється, якщо слово односкладове, наприклад: *les, mes, tes*. Літера **h** у французькій мові ніколи не вимовляється. Проте слід пам'ятати про те, що вона зустрічається у словах латинського походження, наприклад, у слові *homme* чи *hôtel* та словах германського походження, у яких вона вимовляється із придином, наприклад: англійське *hall* чи німецьке *hetman*. Більшість французьких приголосних у кінцевій позиції не вимовляються. Слід пам'ятати, що лише два вимовляються завжди: **f** та **l**, наприклад: *actif, bal*. Два приголосних можуть вимовлятися, або ж ні залежно від положення. Так кінцевий приголосний **r** не вимовляється, якщо йому передує голосний **e**, наприклад *parler, aimer*. Тут є кілька винятків, які слід запам'ятати: *mer, amer, hiver, cher*. У них кінцевий приголосний вимовляється. Кінцевий **r** вимовлятиметься, якщо перед ним вживатиметься інший, ніж **e** голосний. Наприклад: *fleur, tir, bar, tour*. **s** не вимовляється після носового: *banc* (окрім *donc*), але завжди вимовляється після чистого голосного: *avec*. Якщо слово закінчується на два приголосні, то обидва вони не вимовляються (згідно із загальними правилами), наприклад: *grands*. Це не стосується слів запозичених із англійської мови, де обидві кінцеві приголосні вимовляються: *direct*. Іноді літера може не вимовлятися у середині слова. Так, наприклад, літера **l** у слові *fil*, **p** у слові *sept*.

Article défini (Означений артикль)

le (l') (ч. р.) m	la (l') (ж. р.) f	les (мн.) pl.
le livre	la gomme	les livres les gommés

Article indéfini (Неозначений артикль)

un (ч. р.) m	une (ж. р.) f	des (мн.) pl
un livre	une gomme	des livres des gommés

EXERCICE

I. *Écrivez un ou une* : C'est **une** règle. C'est ... garçon. C'est... serviette. C'est... gomme. C'est... stylo. C'est ... livre. C'est... cahier. C'est... homme. C'est... femme. C'est... fille. C'est... banc. C'est... crayon. C'est... chaise. C'est... table.

Питальні конструкції

Qu'est-ce que c'est ? *C'est un... C'est une... Ce sont des...*

Est-ce que c'est un livre? *Oui, c'est un livre. Ce sont des livres.*

Voici un livre. Voici des livres.

Où est le livre ? *Il est sur la table (dans, sous).*

Où sont les livres ? *Ils sont dans la serviette.*

Où est le professeur ? *Il est devant le tableau (derrière).*

Où sont les professeurs ? *Ils sont devant les tableaux.*

De quelle couleur est le livre ? *Le livre est blanc (vert, bleu, noir, rouge, brun).*

De quelle couleur sont les livres ? *Les livres sont blancs (verts, bleus, noirs, rouges, bruns).*

EXERCICES

II. **Donnez la réponse:** De quelle couleur est le tableau? De quelle couleur sont les bancs? De quelle couleur sont les murs?

De quelle couleur est la porte? De quelle couleur sont les cahiers ? De quelle couleur sont les robes? Est-ce que la craie est blanche? Est-ce que le tableau est blanc?

III. Écrivez les adjectifs pluriels: Les crayons sont (gris). Ce sont des livres (rouge). Les robes sont (noire). Les gants sont (brun). Les murs sont (blanc). Ce sont des sacs (noir). Ce sont des cravates (verte). Ce sont des mouchoirs (bleu).

IV. Donnez la réponse:

Où est le cahier ? Où est la gomme ? Où est le sac ? Où est le tableau ? Où sont les livres ? Où sont les lampes ? Où sont les chaises ? Où est l'horloge ? Où sont les clés ?

**Однина та множина іменників
(Singular, pluriel des noms)**

Загальним правилом утворення множини є додати до іменника в однині закінчення **-s**:

un auto (m) - des autos, une ville (f) - des villes.

Особливі правила утворення:

- іменники чоловічого роду, які завершуються на **-s, -x, -z** лишаються без змін:

un pays - des pays, un gaz - des gaz, une voix - des voix;

- до іменників чоловічого роду, які мають закінчення **-au, -eau, -eu, -ou**, варто додавати закінчення **-x**:

un tableau - des tableaux, un chou - des choux (єдине виключення *un pneu - des pneus*);

- іменники, що в однині мають закінчення **-al та -ail**, у множині змінюються на **-aux**: *un cheval - des chevaux.*

V. Mettez au pluriel: Le tableau est noir. Le chapeau est rouge, Le livre est bleu. La cravate est blanche. L'oiseau est jaune. Le couteau est pointu. Le manteau de Marie est vert.

**Рід прикметника
(Genre des adjectifs)**

Прикметники у французькій мові узгоджуються у роді та числі з іменником, до якого відносяться. Жіночий рід утворюється шляхом додавання в орфографії закінчення **-e** до прикметника чоловічого роду. Прикметники, які закінчуються на **-e** у чоловічому роді, у жіночому роді не змінюються (jeune — молодий, молода). Прикметники, що закінчуються в чоловічому роді на **-f**, змінюють його у жіночому роді на **-ve** додаванням закінчення **-e**. Наприклад: actif — active. Прикметники, що закінчуються у чоловічому роді на **-er**, у жіночому роді змінюють це закінчення на **-ère**. Наприклад: fier — fière (гордий — горда). Прикметники, що закінчуються в чоловічому роді на **-et**, **-el**, **-en**, **-on** у жіночому роді подвоюють кінцеву приголосну з додаванням закінчення **e**. Наприклад: muet — muette (німий — німа), bel — belle (гарний — гарна), bon — bonne (добрий — добра), ancien — ancienne (стародавній — стародавня). Прикметники, що закінчуються на **-eux** або **-eur** в жіночому роді змінюють закінчення на **-euse**. Наприклад: heureux — heureuse (щасливий — щаслива), rêveur — rêveuse (мрійливий — мрійлива). Деякі прикметники мають особливу форму в жіночому роді: gros — grosse (товстий), gentil — gentille (люб'язний), blanc — blanche (білий), roux — rousse (рудий), long — longue (довгий). **Множина** прикметників утворюється шляхом додавання закінчення **-s** до форми однини: grand — grands (великий). Це закінчення не вимовляється, за винятком тих випадків, коли відбувається зв'язування (les grands amis). Прикметники, що закінчуються в однині на **-al** (крім banal, fatal, glacial, natal, final), змінюють закінчення на **-aux** у множині. Наприклад: amical — amicaux (дружній), але banal — banals. Прикметники, що закінчуються в однині на **-eau**, у множині мають закінчення **-x**. Наприклад beau — beaux (гарний).

VI. Écrivez les adjectifs féminins: Le banc est brun, la table est.... Le cahier est vert, la gomme est.... Le stylo est noir, la serviette est.... Le gant est gris, la clé est.... Le mouchoir est blanc, la craie est.... Le crayon est rouge, la robe est.... Le livre est bleu, la règle est....

VII. Écrivez les adjectifs masculins: La robe est verte, le gant est.... La cravate est Jaune, le sac est.... La clé est grise, le mur est.... La gomme est blanche, le mouchoir est.... La serviette est rouge, le livre est... La règle est noire, le stylo est....

VIII. Écrivez des adjectifs de couleur: La gomme est.... La table est.... Le calendrier est.... La règle est.... Les cahiers sont.... Les cravates sont.... La craie est.... Les livres sont... ou... ou... ou.... Les robes sont... ou... ou... ou....

IX. Écrivez les adjectifs pluriels: Les crayons sont (gris). Ce sont des livres (rouge). Les robes sont (noire). Les gants sont (brun). Les murs sont (blanc). Ce sont des sacs (noir). Ce sont des cravates (verte). Ce sont des mouchoirs (bleu).

Рід іменника (Genre du nom)

Найбільш стандартним варіантом утворення іменника жіночого роду є додати закінчення **-e**:

un ami (m) - une amie (f),

un Français (m) - une Française (f).

Якщо ж закінченням у формі чоловічого роду є **-e**, то для жіночого роду ми змінюємо лише артикль, а сам іменник лишається без змін:

un journaliste (m) - une journaliste (f).

Особливі випадки утворення жіночого роду, відповідно до закінчення:

-er -> **-ère**: *un infirmier (m) - une infirmière (f)*;

-(i)en -> **-(i)enne**: *un Ukrainien (m) - une Ukrainienne (f)*;

- e** -> **-esse**: un maître (m) - une maîtresse (f);
-eur -> **-euse**: un chanteur (m) - une chanteuse (f);
-teur -> **-trice**: un directeur (m) - une directrice (f).

VOCABULAIRE

NOMS	ADJECTIFS
le garçon - хлопчик	blanc – blanche – білий, -а
le crayon - олівець	vert – verte – зелений, -а
le cahier - зошит	brun – brune – коричневий, -а
l'homme - чоловік	jaune – jaune – жовтий, -а
le livre - книга	rouge – rouge – червоний, -а
le stylo - ручка	bleu – bleue – голубий, -а
la chaise - стілець	noir – noire – чорний, -а
la femme - жінка	gris – grise – сірий, -а
la fille - дівчинка	rose – rose – рожевий, -а
la gomme - гумка	EXPRESSIONS
la règle - лінійка	Qu'est-ce que c'est ?
la serviette - портфель	Est-ce un, une?
la table – стіл	Oui, c'est un, c'est une ...
le calendrier - календар	Non, ce n'est pas un, une...
la lampe - лампа	Est-ce que cest un?
le gant - рукавичка	Ce sont des...
la montre – годинник	Ce ne sont pas des ...
la clé - ключ	De quelle couleur est ?
le plancher - підлога	MOTS INVARIABLES
le plafond - стеля	où ? - де?
la cravate - краватка	dans - в
le mouchoir - хустинка	devant - перед
la fenêtre - вікно	derrière - позаду
le sac – сумка	sous - під
l'étudiant - студент	sur - на
l'étudiante - студентка	maintenant – тепер, зараз
l'oiseau - птах	voici - ось
la classe - клас	
le tableau – дошка	
le professeur – викладач	
la craie - крейда	
la robe – сукня	

DIALOGUE

La salle d'études

- Toc ! Toc !
— Entrez !
— Bonjour, Monsieur.
— Bonjour, Hélène. Fermez la porte, s'il vous plaît. Savez-vous votre leçon ?
— Oui, Monsieur.
— Répondez : qu'est-ce que c'est ?
— C'est un livre.
— De quelle couleur est le livre ?
— Le livre est vert.
— Qu'est-ce que c'est ?
— Ce sont des crayons.
— De quelle couleur sont les crayons ?
— Les crayons sont bleus.
— Où sont les crayons ?
— Les crayons sont dans la serviette.
— De quelle couleur est la craie ?
— La craie est blanche.
— Est-ce que le tableau est blanc ?
— Non, le tableau n'est pas blanc; il est noir.
— Est-ce que la robe de Marie est verte ?
— Oui, la robe de Marie est verte.
— Où sont les lampes ?
— Les lampes sont sous le plafond.
— Où sont les tables ? — Elles sont sur le plancher.
— Merci, Hélène; c'est bien.

Mots et expressions

- entrer - заходити
fermer la porte - закривати двері
savoir une leçon - знати урок
s'il vous plaît - будь ласка
merci - спасибі

Dire bonjour**Dialogue 1**

- Bonjour. Vous allez bien ?
- Bonjour ! Très bien et vous ?
- Très bien, merci

Dialogue 2

- Bonsoir Michel, tu vas bien ?
- Oui, ça va et toi, comment tu vas ?
- Très bien !

Dialogue 3

- Salut ça va ?
- Ça va et toi, ça va ?
- Ça va.

Dialogue 4

- Bonjour Monsieur Hollande, comment allez-vous ?
- Bonjour Madame Dupré. Très bien, merci et vous, comment ça va ?
- Ça va très bien, merci. Bonne journée!
- Merci, bonne journée à vous aussi, au revoir !
- Au revoir !

Dire au revoir**Dialogue 1**

- Salut, ça va Marie ?
- Bonjour François. Oui, ça va et toi ?
- Ça va. Bon, ben, au revoir, à bientôt !
- Oui, bye, à plus !

Dialogue 2

- Bonjour Monsieur Dupont !
- Bonjour Julie, comment allez-vous ?
- Très bien, merci et vous ?
- Très bien. Eh bien, au revoir, à lundi !
- Oui, bon weekend !

Dialogue 3

- Je vais me coucher, bonsoir !
- Bonne nuit Vincent !
- Merci, à demain !

Dialogue 4

- Au revoir !
- Merci beaucoup ! Au revoir et bonne journée Monsieur !
- Merci, vous aussi !

Dialogue 5

- Bonjour Daniel, tu vas bien ?
- Salut Claudine ! Oui, ça va et toi, comment vas-tu ?
- Ça va. Tu vas en cours de français ?
- Oui, et toi, tu vas en cours d'allemand ?
- Oui. Alors, à tout à l'heure !

Leçon 2

DEUXIEME LEÇON

Дієслова «être» та «avoir»; безособовий зворот «il y a». присвійні прикметники; особові займенники; питальна форма; заперечна форма; запитання до підмета.

Le verbe ÊTRE (Дієслово «бути»)

Présent (de l'indicatif)

forme affirmative

Je suis grand

Tu **es** (vous êtes) grand

Il **est** grand

Elle **est** grande

Nous **sommes** grands

Vous **êtes** grands

Ils **sont** grands

Elles sont grandes

forme négative

Je ne suis pas grand

Tu n'es pas grand

Il n'est pas grand

Elle n'est pas grande

Nous ne sommes pas grands

Vous n'êtes pas grands

Ils ne sont pas grands

Iles ne sont pas grandes

EXERCICES

I. Mettez le verbe et l'adjectif qualificatif (être gros):

1. Oui, il .... 2. Non, *ils ne* ... 3. Non, *elle n'* .... 4. Oui, *Madame, vous*.... 5. Non, *tu*.... 6. Oui, *Monsieur, vous*.... 7. Non, *Je*....

Le verbe AVOIR (Дієслово «мати»)

Présent (de l'indicatif)

J'ai

Tu as

Il a

Elle a

Nous avons

Vous avez

Ils (elles) ont

Je n'ai pas

Tu n'as pas

Il n'a pas

Elle n'a pas

Nous n'avons pas

Vous n'avez pas

Ils (elles) n'ont pas

II. Complétez avec le verbe avoir:

1. J ... un chapeau. 2. Tu n' ... pas de livre. 3. Est-ce qu'il ... un chat ? 4. ...t-elle deux mains? 5. Nous n'... pas d'ailes. 6...-vous des pattes? 7. Ils ... un stylo. 8. Elle n' ... pas de serviette. 9. ...-vous deux mains et deux pieds? 10. Est-ce que la petite fille ... une tête ?

III. Réplacez les points par les verbes «avoir» ou «être»:

1. Nous... étudiants. 2. ... -vous le français aujourd' hui ? 3. Votre cahier ... sur la table. 4. Il ... une grande famille. 5. Ils ... à la leçon. 6. En quel mois ...-tu ton congé ? 7. Vous ... fatigué ou en forme ? 8. Cette actrice ... jolie. 9. Nous ... faim. 10. J' ... besoin de ce livre. 11. Il ...mal à la tête. 12. Jean et Julie ... français. Ils ... de Nice.

IV. Réplacez les points par les verbes «avoir» ou «être»:

1. Nous ... beaucoup d'amis. 2. Ils ... étudiants. 3. Je ... écolier. 4. Michel ... moniteur de groupe. 5. Nina ... une mère. 6. Votre nom ... Serge. 7. Nathalie ... dix-huit ans. 8. Les étudiants ... douze dans le groupe. 9. Ils ... de Kyiv.

La construction impersonnelle il y a (Безособовий зворот є, знаходиться)

Цей зворот перекладається словами: є, знаходиться, стоїть, лежить, або взагалі опускається при перекладі: Ici il y a une table. Il y a des livres sur la table. Зворорот il y a складається з особового займенника il, дієслово avoir в 3-ій особі однини і прислівника у. Безособовий зворорот **il y a** служить для вказівки на наявність одного або декількох предметів: Sur la table il y a un cahier. Sur la table il y a des cahiers. На українську мову зворот **il y a** може переводитися, залежно від сенсу речення, словами: 'є', 'знаходиться', 'стоїть', 'лежить' і т.д., або, так само як і дієслово-зв'язка être, він може при перекладі опускатися: **Qu'y a-t-il sur ce livre? Що лежить на цій книзі? Sur ce livre il y a un stylo. На цій книзі (лежить) ручка.**

Безособовий зворот *il y a* може стояти на початку речення або після обставини місця: *Il y a des livres sur cette étagère. Sur cette étagère il y a des livres.*

У питальній формі зворот ***il y a*** стоїть звичайно на початку речення: ***Y a-t-il des livres sur cette étagère?*** Після звороту *il y a* перед іменником звичайно дживається неозначений артикль: ***Sur la table il y a un cahier. Sur cette place il y a des magasins.***

У заперечній формі неозначений артикль опускається і перед іменником ставиться прийменник ***de***: ***Sur la table il n'y a pas de cahier. Sur cette place il n'y a pas de magasins.***

Примітка. Слід звернути особливу увагу на вживання дієслова *être* і звороту *il y a* в реченнях типу: *Portфель лежить на столі. На столі лежить портфель. Якщо в українському реченні підмет стоїть на початку, це речення перекладається за допомогою дієслова *être*.*

V. Réplacez les points par le verbe 'avoir' ou la construction impersonnelle « il y a » :

1. Toutes ces maisons ... deux étages .
2. Combien de jours ... dans une année ?
3. Dans la salle d'études ... des tables et chaises.
4. Nous ... trois pièces dans notre appartement.
5. On n'... pas de cours aujourd' hui.
6. ... -tu quelque chose pour moi ?
7. J'... une question à vous posez.
8. ... un livre sur le pupitre.
9. Dans notre ville ... beaucoup de monuments historiques.
10. Chaque semaine ...sept jours.
11. Nous ... trois pièces dans notre appartement.
12. Dans notre appartement ... trois pièces.

VI. Complétez avec « il y a' et 'c'est » (« ce sont »):

Modèle : Dans le journal , il y a la photo d'une très belle femme : c'est une actrice américaine.

1. Au centre de Londres, ... un grand parc : ... Hyde Park.
2. En Grèce, ...des trésors archéologiques : ... des monuments de l'époque classique.
3. Au musée d'Art moderne, ... une très belle exposition : ...une exposition sur les impressionnistes allemands.
4. En Suisse , ... beaucoup de stations de ski: ... des stations très animées en hiver.
5. Près de Paris, ... un grand parc d'attraction: ... Euro- Disney.

Dialogue 1

— Hélène, ouvrez le livre, lisez la leçon. Fermez le livre; répondez: Où êtes -vous?

— Je suis dans la classe, madame.

— Comment est la classe?

— Elle n'est pas petite, elle est grande, au contraire. Les murs sont hauts et épais.

— Combien de murs y a-t-il ?

— Il y a quatre murs.

— Est-ce qu'il y a des portes et des fenêtres ?

— Oui, il y a une porte et deux grandes fenêtres.

— Y a-t-il des tables et des bancs pour les étudiants?

— Oui, Il y a dix tables et dix bancs pour les étudiants.

— En quoi sont les bancs ?

— Ils sont en bois.

— De quelle couleur sont-ils ?

— Ils sont bruns.

— Qu'y a-t-il entre la porte et la fenêtre ?

— Entre la porte et la fenêtre il y a un bureau et une chaise pour le professeur et deux tableaux noirs.

Dialogue 2

— Pierre, qu'est-ce que c'est ?

— C'est une serviette, madame.

— Comment est la serviette ?

— La serviette est grande et large. Elle est noire.

— Qu'y a-t-il dans la serviette ?

- Dans la serviette il y a un livre, un cahier, des crayons, une règle et une gomme.
- Jean, qu'est-ce que c'est ?
- C'est le livre de Pierre.
- Comment est-il ?
- Il est carré et épais.
- Est-ce que le cahier est carré ?
- Non, le cahier n'est pas carré, Il est rectangulaire.
- Est-il épais ?
- Non, il n'est pas épais, il est mince.
- De quelle couleur est le cahier ?
- Il est bleu, Il y a aussi des cahiers verts, roses ou gris.
- En quoi est le cahier ?
- Le cahier est en papier.
- Comment sont les crayons ?
- Les crayons sont pointus. Ils sont jaunes.
- Est-ce que la règle est courte ?
- Non, la règle n'est pas courte. Elle est longue et étroite. Elle est rouge.
- Comment est la gomme ?
- La gomme est petite. Elle est ronde et mince. Elle est grise.
- Cécile, qu'est-ce que c'est ?
- C'est le chapeau d'Hélène, madame.
- De quelle couleur sont les chapeaux ?
- Les chapeaux sont noirs, ou rouges, ou bleus, ou gris, ou verts.
- C'est bien. La leçon est finie. Sortez, svp.

Mots et expressions

ouvrir le livre -	відкривати книгу	porte f	-	двері
répondre –	відповідати	fenêtre f	-	вікно
au contraire –	навпаки	pour	-	для
haut -	високий			
épais –	товстий	bois m	-	дерево

En quoi est? - з якого матеріалу?

Leçon 3

TROISIEME LEÇON

Присвійні прикметники; особові займенники; питальна форма; заперечна форма; запитання до підмета; кількісні числівники.

ПРИСВІЙНІ ПРИКМЕТНИКИ (LES ADJECTIFS POSSESSIFS)

Присвійні прикметники вказують на рід і число іменників, а також на приналежність певної особи або предмета якійсь іншій особі чи іншому предмету.

Вони узгоджуються в роді й числі з означуваним іменником та в особі й числі із словом, яке означає власника даного предмета або особи.

Форми присвійних прикметників

Кількість власників	Особа	Однина		Множина	
		чол. рід	жін. рід	чол. рід	жін. рід
Один власник	1-ша	mon	ma	mes	
	2-га	ton	ta	tes	
	3-тя	son	sa	ses	
Кілька власників	1-ша	notre		nos	
	2-га	votre		vos	
	3-тя	leur		leurs	

Les possessifs (Присвійні прикметники)

	<i>masculin</i>	<i>féminin</i>	<i>pluriel</i>
Je	mon père	ma mère	mes parents
Tu	ton oncle	ta tante	tes cousins
Il, elle, on	son fils	sa fille	ses enfants
Nous	notre petit-fils	notre petite-fille	nos petits-enfants
Vous	votre voisin	votre voisine	vos voisins
Ils, elles	leur chien	leur vache	leurs animaux

I. Écrivez un adjectif possessif devant:

tête, œil, cheveux, oreille, sourcil, nez, bouche, horloge, lèvres, dent, menton, front, langue, bras, jambes, main, pied, image, oiseau, gomme, table, chien, montre, sac, serviette, épaule, crayons, dos, cils, genoux.

II. Remplacez les points par les adjectifs possessifs convenables:

1. Nous aimons ... ville natale.
2. Il parle avec... fils et ... femme.
3. Bientôt ils partent, ... valises sont déjà faites.
4. A quelle heure finis-tu ... cours ?
5. J'ai oublié ... sac dans le taxi.
6. Le vous présente ... copines.
7. Posez-moi ... questions.
8. Aides-tu ... grands-parents ?
9. Marc et Sylvie partent en voyage. ... places d'avion sont réservées.
10. Quand on est vieux, on parle de ... passé.

La forme négative (Заперечна форма)

Основне правило утворення заперечення:

ne + дієслово + **pas**

Наприклад: Je **ne** chante **pas**. - Я не співаю.

Проте, якщо дієслово починається на голосну, то **ne** варто замінити на **n'**: Je **n'**aime **pas** les myrtilles. - Мені не подобається чорниця.

Важливо, що якщо після заперечення іде неозначений (*un/une/des*) або частковий (*du/de la/de l'/des*) артикль, то він змінюється на **de**: J'ai du fromage. - Je **n'**ai **pas de** fromage. В мене є сир. - В мене не має сиру.

Заперечувальні слова

Проте, **pas** є не єдиним варіантом, можна використати інші, більш точні для конкретних ситуацій, слова:

rien - нічого

jamais - ніколи

personne - ніхто

nulle part – ніде

які встають на місце **pas**:

Je **n'**arrive **jamais** à parler correctement. - Я ніколи не можу правильно говорити.

Il **ne** mange **rien**. - Я нічого не їм.

On **ne** voit **personne** dans la salle. - Він нікого не бачить в кімнаті.

Cet été, on **ne** va **nulle part** en vacances. - Цього літа ми нікуди не їдемо у відпустку.

III. Trouvez les phrases affirmatives et négatives qui vont ensemble.

J'ai très faim.	● Je n'ai pas soif.
Je vais à l'école.	● Je n'aime pas le chocolat.
J'irai à l'école.	● Je n'ai pas très faim.
J'ai soif.	● Je n'irai pas à l'école.
J'aime le chocolat.	● Je ne vais pas en vacances.
J'aime jouer au foot.	● Je ne vais pas à l'école.
Je vais en vacances.	● Je n'irai pas au cinéma.
J'irai au cinéma.	● Je n'aime pas jouer au foot.

La forme interrogative (Питальна форма)

Найперший та найпростіший варіант - висхідна інтонація: коли використовується прямий порядок слів з поступовим зростанням інтонації: Vous êtes suisse. (Ви швейцарець.) - Vous êtes suisse? (Ви швейцарець?) **інтонація йде вгору.**

Другий варіант - це інверсія (зміна місць підмета та присудка): Il fait beau. (Погода гарна.) - **Fait-il beau?** (Гарна погода?), Для того, щоб не використовувати інверсію, краще застосувати конструкцію **est ce que/qu'** (це найбільш улюблений варіант для самих французів), бо після неї йде прямий порядок слів: Prend-on le bus? - Est-ce qu'on prend le bus? (Чи їдемо ми на автобусі?)

*Найбільш використовувані питальні слова та
конструкції:*

- qui? que? quoi? (хто? що?)
- quel? quelle? quels? quelles? (який? яка? які?)
- où? - quand? (де? коли?)
- comment? (як?)
- pourquoi? (чому?)
- combien (de)? (скільки?)
- qu'est-ce que? qui est-ce que? (що? хто?)

NOMBRES

0   1   2   3   4   5   6   7   8   9   10
zéro un deux trois quatre cinq six sept huit neuf dix

VOCABULAIRE

<p><i>avoir</i> chaud відчувати- спеку froid - змерзнути <i>avoir</i> faim - зголодніти soif - відчувати спрагу sommeil - хотіти спати <i>avoir</i> peur de - боятися envie de - мати бажання besoin de - мати потребу mal à - відчувати біль</p> <p>Pronoms personnels</p> <p>Je - я Nous - ми Tu - ти Vous - ви Il - він Ils - вони Elle - вона Elles - вони (ч.р.)</p>	<p>ADJECTIFS possessifs</p> <p style="text-align: center;">Singulier</p> <p>mon - мій ma - моя ton - твій ta - твоя son - його sa - її</p> <p style="text-align: center;">Pluriel</p> <p>mes - мої tes - твої ses - її, його</p> <p>notre – наш nos - наші votre – ваш vos - ваші leur – їхній, -я leurs - їхні</p> <p style="text-align: center;">EXPRESSIONS</p> <p style="text-align: center;">MOTS INVARIABLES</p> <p>rien - нічого jamais - ніколи personne - ніхто nulle part – ніде</p>
---	---

Dialogue

Les mesures, l'âge

- Victor, avez-vous une règle ? — Oui, monsieur.
- Est-elle longue?
- Elle a vingt trois centimètres.
- Combien de centimètres y a-t-il dans un mètre?
- Dans un mètre il y a cent centimètres ou dix décimètres ou mille millimètres.
- Combien de mètres y a-t-il dans un kilomètre?
- Dans un kilomètre, il y a mille mètres.
- C'est très bien. Combien de kilomètres y a-t-il de Rivne à Kyiv?
- De Rivne à Kyiv il y a 320 kilomètres.
- Est-ce que les Ukrainiens sont grands?
- Les hommes ont en moyenne 1 m. 70 et les femmes, 1 m. 60.
- Et vous, êtes-vous grand?
- Non, j'ai 1 m. 75.
- Petro est-il gros ou mince ?
- Il n'est ni gros ni mince.
- Quel âge a-t-il ?
- Il a 20 ans.
- Combien pèse-t-il?
- Il pèse 75 kilos.
- Combien de grammes y a-t-il dans un kilo?
- Dans un kilo il y a mille grammes.
- Combien de livres y a-t-il dans un kilo?
- Dans un kilo il y a deux livres.
- Est-ce que ces sacs sont lourds?
- Le sac rouge est lourd. Il pèse six kilos. Le sac noir est léger. Il pèse une livre et demie.

LEXIQUE

NOMS	VERBES
la règle - лінійка	peser - важити

un mètre - метр	EXPRESSIONS en moyenne - в середньому Quel âge a-t-il ? - Скільки йому років? il a 5 ans - йому 5 років Combien de ? - Скільки 8 mètres de haut - 8 метрів заввишки 8 mètres de long - довжиною 8 метрів 8 mètres de large - 8 метрів завширки le mur a 6 mètres - стіна має 6 метрів
un centimètre - сантиметр	
un décimètre - дециметр	
un millimètre - міліметр	
un kilomètre - кілометр	
un kilogramme - кілограм	
un gramme - грам	
une livre - фунт	
un litre - літр	
l'âge - вік	
lourd - важкий	
léger - легкий	
l'homme - чоловік	
la femme - жінка	

Leçon 4

QUATRIÈME LEÇON

Вказівні прикметники; дієслова I групи у теперішньому часі. кількісні числівники (продовження).

ВКАЗІВНІ ПРИКМЕТНИКИ (LES ADJECTIFS DÉMONSTRATIFS)

Вказівні прикметники вказують на рід і число іменника, а також уточнюють, про який саме з даної групи предметів іде мова.

Форми вказівних прикметників

Однина		Множина	
чол. рід	жін. рід	чол. рід	жін. рід
ce	cette	ces	
cet			

Вживання вказівних прикметників

Форма *ce* вживається перед іменниками чоловічого роду однини, що починаються з приголосної або *h* придихового (*aspiré*):

<i>ce</i>	héros	цей герой
	seau	це відро
	crayon	цей олівець

Форма *cet* вживається перед іменниками чоловічого роду однини, що починаються з голосної або з *h* німого:

<i>cet</i>	arbre	це дерево
	homme	ця людина
	écolier	цей школяр

Форма *cette* вживається перед всіма іменниками жіночого роду однини:

<i>cette</i>	table	цей стіл
	plume	це перо
	école	ця школа

Форма *ces* вживається перед іменниками множини:

<i>ces</i>	héros	ці	герої
	seaux		відра
	crayons		олівці
	arbres		дерева
	hommes		люди
	écoliers		школярі
	tables		столи
	plumes		пера
écoles	школи		

Для підсилення значення, крім вказівних детермінативів, до іменника додають іноді частки *ci* і *là*:

<i>ce livre-ci</i>	ця книжка
<i>cette page-là</i>	ця сторінка
<i>ces règles-ci</i>	ці правила

При зіставленні двох предметів частка *ci* вказує на ближчий предмет, чистка *là* – на більш віддалений:

<i>Cet écolier-ci est appliqué et cet écolier-là est paresseux.</i>	Цей учень старанний, а той учень – ледар.
---	---

EXERCICES

I. Remplacez l'article par un adjectif démonstratif (ce, cet, cette, ces):

La saison, un mois, l'automne, les cours, une ville, le congé, un hiver, les touristes, l'air, des gens, la classe, le vélo, une phrase, les jours.

II. Mettez les adjectifs démonstratifs ce, cet, cette ou ces:

... livre est vert. ... horloge est grande. ... serviette pèse 10 kilos. ... enfant a 10 ans. ... mur a cinq mètres de hauteur... femme est mince.... arbre a des fruits.... homme a 40 ans.

Дієслова I групи

Всього у французькій мові є 3 групи дієслів. Дієслова I групи мають одну основу і закінчуються в інфінітиві на – **er**. У теперішньому часі однини ці дієслова мають закінчення –*e*, –*es*, –*e*:

На що потрібно звернути увагу:

Закінчення у дієслів I групи в інфінітиві завжди – **er** (вийняток: **aller** – це дієслово III групи). Це правильні дієслова, тобто вони мають чітку формулу для відмінювання. Якщо ви її вивчите, то зможете відмінювати будь-яке дієслово I групи в теперешньому часі *Présent*. Всі дієслова I групи відмінюються подібним способом.

Важливо: не забувайте скорочувати займенник *je* перед дієсловами, що починаються з голосної літери, наприклад: *J'aime* – Я люблю (дієслово *aimer* – *любити, кохати*).

Неправильно: *je aime*

Як відмінювати дієслова I групи:

1. Відкидаємо закінчення дієслова в інфінітиві (останні 2 літери). У дієслів I групи це закінчення –*er*.
2. До основи (те, що закінчилось без закінчення) додаємо особисті закінчення.

Важливо: закінчення –*e*, *es*, *e* не читаються за правилами, а

закінчення *-ent* не вимовляється в дієсловах, тому в усній мові форми дієслів I групи в 1, 2, 3 особі однини звучатимуть так само, як й форма 3 множини. *-s, z* в закінченнях дієслів також не вимовляються за правилами.

Infinitif:		Ferm		er		
		Arriv				
Однина			Множина			
Pré nt:	Je	ferm arriv	– <i>e</i>	Nous	ferm arriv	– <i>ons</i>
	Tu		– <i>es</i>	Vous		– <i>ez</i>
	Il		– <i>e</i>	Ils		– <i>ent</i>

Parler

Je parle	Je ne parle pas	Parle - je ?
Tu parles	Tu ne parles pas	Parles – tu ?
Il parle	Il ne parle pas	Parle -t – il ?
Elle parle	Elle ne parle pas	Parle -t - elle ?
On parle	On ne parle pas	Parle – t - on ?
Nous parlons	Nous ne parlons pas	Parlons – nous ?
Vous parlez	Vous ne parlez pas	Parlez – vous ?
Ils parlent	Ils ne parlent pas	Parlent – ils ?
Elles parlent	Elles ne parlent pas	Parlent – elles ?

Найбільш часто вживані дієслова I групи

Aimer - любити, кохати	Écouter - слухати
Arriver - прибувати	Lever - піднімати
Créer - створювати, творити	Laisser - залишати
Crier - плакати	Montrer - показувати
Chercher - шукати	Monter - підніматися, піднімати
Continuer - продовжувати	Pleurer - плакати, ридати
Chanter - співати	Penser - думати
Cuisiner - готувати	

Danser - танцювати	Parler - говорити, розмовляти
Dessiner - малювати	Rentrer - повернутися
Demander - вимагати	Rester - залишитися
Donner - давати	Tourner - повертати
Fermer - закривати	Travailler - працювати
Jouer – грати	Tomber - падати
Entrer - входити, увійти	Voyager – подорожувати
Expliquer - пояснювати	

III. Mettez les verbes entre parenthèses au présent :

1. Une vaste plaine (constituer) le territoire ukrainien.
2. Ces fleuves (irriguer) un territoire immense .
3. Nous (habiter) Odessa depuis 3 ans.
4. Tu (marcher) vite.
5. Je (donner) mes cahiers au professeur.
6. (Parler)-vous français ?
7. Je (détester) la chaleur.
8. Ils (voyager) beaucoup.
9. Ces jeunes filles (danser) bien.
10. Nous (aimer) nos parents.
11. (Invitez)-vous souvent vos amis ?
12. Elle ne pas (fréquenter) les cours depuis une semaine.

IV. Complétez avec les verbes qui conviennent au présent:

1. Nous ... Odessa.
2. Où ... –vous vos vacances ?
3. ...- vous français ?
4. Ils ... la télé.
5. J' ... beaucoup lire.
6. Nous ... la musique.
7. Elle ...souvent ses amis.
8. Je ...rester chez moi ce soir.
9. Le petit garçon ... un chien.
10. Ils ... une belle chanson.

NOMBRES (suite)

11 : onze	22 : vingt- deux
12 : douze	23 : vingt- trois
13 : treize	30 : trente

14 : quatorze	40 : quarante
15 : quinze	50 : cinquante
16 : seize	60 : soixante
17 : dix-sept	70 : soixante-dix
18 : dix-huit	80 : quatre-vingts
19 : dix-neuf	90 : quatre-vingt-dix
20 : vingt	100 : cent
21 : vingt et un	1 000 : mille

TEXTE LA FAMILLE

- Bonjour, faisons connaissance! Permettez-moi de me présenter. Je m'appelle Nicolas.
- Enchanté. Moi, je m'appelle Viktor.
- Quel est votre nom de famille?
Mon nom de famille est Ivanenko.
- Où habitez-vous?
- J'habite avec mes parents.
- Quelle est votre adresse exacte?
- 36, rue Tchernovil, appartement 13.
- Votre famille est-elle nombreuse?
- Nous sommes sept. Mon père, ma mère, mon frère et ma soeur, la grand-mère, le grand-père et moi. Mon père travaille à l'usine. Il est ingénieur. Ma mère ne travaille pas. Elle est ménagère. Elle s'occupe du ménage, fait la cuisine et les achats.
- Vos grands-parents habitent-ils avec vous?
- Non, ils habitent dans une maison privée en banlieue. Ils ne travaillent pas, ils sont à la retraite.
- Et votre soeur est-elle mariée?
- Oui, elle est mariée depuis trois ans. Elle a deux enfants. J'aime beaucoup mes neveux.
- Habite-t-elle Kyiv?
- Oui, sa famille habite dans un autre arrondissement de la

ville.

- Et votre frère où travaille-t-il?
- Il est médecin, il travaille à l'hôpital.
- Quels sont vos projets d'avenir?
- Pour le moment, je suis étudiant. Je m'intéresse à l'informatique et je voudrais travailler dans ce domaine.

LEXIQUE

NOMS		VERBES	
famille <i>f</i>	- сім'я	faire	- робити
nom <i>m</i>	- прізвище	habiter	- мешкати
prénom <i>m</i>	- ім'я	travailler	- працювати
mère <i>f</i>	- мама	s'occuper	- займатися
père <i>m</i>	- тато	se marier	- одружуватися
frère <i>m</i>	- брат	aimer	- любити
sœur <i>f</i>	- сестра	s'intéresser	- цікавитися
filz <i>m</i>	- син	vouloir	- хотіти
fille <i>f</i>	- донька	ADJECTIFS	
grand-mère <i>f</i>	- бабуся	enchanté	- радий
grand-père <i>m</i>	- дідусь	exacte	- точний
enfant <i>m</i>	- дитина	nombreux	- численний
petit fils <i>m</i>	- онук	autre	- інший
petite fille <i>f</i>	- онука	EXPRESSIONS	
cousin <i>m</i>	- двоюрідний брат	Faisons connaissance	-
cousine <i>f</i>	- двоюрідна сестра	Познайомимось	
neveu <i>m</i>	- племінник	Je m'appelle	- Мене звати ...
oncle <i>m</i>	- дядько	Quel est votre nom?	- Яке твоє прізвище?
tante <i>f</i>	- тітка	Où habitez-vous?	- Де ви живете?
ménagère <i>f</i>	- домогосподарка	Quelle est votre adresse?	- Яка ваша адреса?
cuisine <i>f</i>	- кухня	Où travailles-tu ?	- Де ти працюєш?
achat <i>m</i>	- покупка	Pour le moment	- На даний момент
		Je voudrais travailler	- Я хотів би

parents <i>m, pl</i> - батьки	працювати .
banlieue <i>f</i> - околиця	
retraite <i>f</i> - пенсія	
domaine <i>m</i> - галузь	

Leçon 5

CINQUIEME LEÇON

Дієслова II групи у теперішньому часі; порядкові числівники; прийменники à, de; злитий артикль; час.

Відмінювання дієслів II групи

Так само, як дієслова I групи, дієслова II групи належать до правильних (les verbes réguliers). Це означає, що в них також є своя формула для відмінювання, яка відрізняється від формули для I групи. Характерною ознакою дієслів II групи є суфікс **-iss** у множині. Літери **-s, -es, -t, -z** не читаються в кінці слів (у дієслів в тому числі), а закінчення **-ent** не вимовляється в закінченнях саме дієслів.

ВАЖЛИВО: визначити на 100%, що дієслово належить саме до II групи, лише за його закінченням в інфінітиві неможливо, тому що деякі дієслова III групи також мають закінчення **-ir**. Таким чином, схожі дієслова з однаковим закінченням можуть бути “неправильними”, тобто належати до III групи (ex: le verbe «venir»- приїзжати). З цієї причини, щоб правильно вімінювати дієслово, важливо все ж таки знати, до якої саме групи воно належить.

Підказка: багато дієслів, що вказують на зміну стану, є дієсловами II групи, ex: maigrir - худнути, grossir - товстіти, rougir - червоніти, etc.

Finir (закінчувати)

Je finis	Je ne finis pas	Finis - je?
Tu finis	Tu ne finis pas	Finis – tu?
Il,elle, on finit	Il ne finit pas	Finit - il?

Nous finissons	Nous ne finissons pas	Finissons – nous?
Vous finissez	Vous ne finissez pas	Finissez – vous?
Ils finissent	Ils ne finissent pas	Finissent – ils?

Quelques verbes du II groupe

rougir - червоніти	bâtir - будувати
jaunir – жовтіти	choisir - вибирати
blanchir – білити	applaudir - аплодувати
noircir – чорніти	remplir - наповнювати
verdier – зеленіти	grandir - рости
brunir – засмагати	fleurir - цвісти
pâlir – збліднути	mûrir- дозрівати
obéir- бути слухняним	vieillir- постаріти
réfléchir- розмірковувати	grossir- погладшати
réagir- реагувати	rajeunir- помолодіти
réussir –досягти успіху	

Порядкові числівники

Утворюються додаванням суфікса – *ième* до кількісного числівника:

1er	2e	3e	4e	5e
premier	deuxième (second)	troisième	quatrième	cinquième
6e	7e	8e	9e	10e
sixième	septième	huitième	neuvième	dixième

I. Complétez: 1. ... est le troisième mois de l'année. 2. ... est le premier mois de l'année. 3. ... est le neuvième mois de l'année. 4. ... est le sixième mois de l'année. 5. ... est le quatrième mois de l'année. 6. ... est le onzième mois de l'année. 7. ... est le dernier mois de l'année.

II. Complétez: 1. Lundi est le ... jour de la semaine. 2. Mercredi est le ... jour de la semaine. 3. Vendredi est le ... jour de la semaine. 4. Samedi est le ... jour de la semaine. 5. Jeudi est le ... jour de la semaine. 6. Dimanche est le ... jour de la

semaine. 7. Mardi est le ... jour de la semaine.

Article contracté (злитий артикль)

Злитий артикль у французській мові утворюється шляхом поєднання прийменників *à* або *de* з означеним артиклем чоловічого роду однини *le* або прийменників *à, de, en* з означеним артиклем множини *les*.

	Однина	Множина
Чоловічий рід	$\grave{a} + le = \mathbf{au}$ $de + le = \mathbf{du}$	$\grave{a} + les = \mathbf{aux}$
Жіночий рід	-	$de + les = \mathbf{des}$

Якщо зазначені прийменники вживаються з означеним артиклем жіночого роду однини *la* або усіченою формою означеного артикля обох родів однини *l'*, злиття не відбувається: $\grave{a} + la = \grave{a} \mathbf{la}$, $\grave{a} + l' = \grave{a} \mathbf{l'}$.

III. Complétez avec *au* ou *aux*:

1. Je parle ... professeur. 2. Les petits Français n'ont pas de classe ... mois d'août ni ... mois de septembre. 3. Nous donnons des livres ... petits garçons. 4. Le professeur donne des livres ... étudiants et ... étudiantes.

IV. Mettez *du* ou *des*:

1. Le livre ... professeur est sur la table. 2. Les cahiers... étudiants sont rouges, bleus ou verts. Les pattes... chien sont courtes. 3. Les aiguilles ... montres sont noires. 4. Les cadrans ... horloges sont blancs. 5. Les robes ... femmes sont longues ou courtes.

Quelle heure il est? Котра година?

Il est ...

exactement ...

Зараз ...

точно ...

environ ...	приблизно ...
presque ...	майже ...
Une heure	Перша година
Deux heures	Друга година
Une heure et quart	Чверть на другу
Deux heures et quart	Чверть на третю
Une heure et demie	Пів на другу
Deux heures et demie	Пів на третю
Deux heures moins le quart	За чверть друга
Trois heures moins le quart	За чверть третя

Dialogue

L'heure

- Bonjour, monsieur. Quelle heure est-il, s'il vous plaît?
- Il est midi et demi. Vous n'avez pas de montre, Françoise?
- Oh si, j'ai une montre. Mais elle ne marche pas bien. Elle dit 1 h. moins 10: elle avance.
- Combien d'aiguilles a-t-elle?
- Ma montre a trois aiguilles: une petite aiguille pour les heures, une aiguille longue et mince pour les minutes et une autre aiguille pour les secondes.
- Y a-t-il une horloge dans votre classe?
- Oui, dans notre classe il y a une grande horloge.
- De quelle couleur sont le cadran et les chiffres?
- Le cadran est blanc, les chiffres sont noirs.
- Est-ce que l'horloge marche bien?
- Elle retarde d'un quart d'heure. Quand elle dit onze heures cinq, il est onze heures vingt.
- A quelle heure commence votre classe ?
- La classe commence à deux heures moins le quart.
- A quelle heure finit-elle?
- Elle finit à trois heures et demie.
- Merci, Françoise. Au revoir.

LEXIQUE

NOMS	VERBES
la montre - годинник	marcher - йти
horloge - настінний годинник	avancer - квапитися
le cadran - циферблат	commencer - починати
le chiffre - цифра	finir - закінчувати
l'aiguille - стрілка	sortir - виходити
la seconde - секунда	ADJECTIFS
la minute - хвилина	petit - малий
l'heure - година	long - довгий
le quart - чверть	mince - вузький
le jour - день	court - короткий
le matin - день	EXPRESSIONS
le soir - вечір	quelle heure est-il ?
la nuit - ніч	il est midi
l'après-midi - після обіду	il est minuit
la minuit - північ	moins
le soleil - сонце	en avance
retarder - запізнюватися	en retard

TEXTE LE CALENDRIER

L'année a douze mois. Ce sont janvier, février, mars, avril, mai, juin, juillet, août, septembre, octobre, novembre, décembre. Nous sommes au mois de septembre, neuvième mois de l'année. Sommes-nous en vacances ? Non, les cours, à l'Université, commencent au mois de septembre.

Un mois a quatre semaines. Chaque semaine a sept jours: lundi, mardi, mercredi, jeudi, vendredi, samedi, dimanche. Quel jour est-ce ? C'est mardi. Quelle date sommes-nous ? Nous sommes le 4 septembre. Avez-vous cours de français aujourd'hui ? Qui, nous avons le français le mardi, une fois par semaine. En quelle saison sommes-nous ? Nous sommes en

automne. Quelles sont les autres saisons de l'année ? Les autres saisons de l'année sont l'hiver, le printemps et l'été.

LEXIQUE

NOMS			
année <i>f</i>	- рік	été <i>m</i>	- літо
mois <i>m</i>	- місяць	automne <i>f</i>	- осінь
janvier <i>m</i>	- січень	hiver <i>m</i>	- зима
février <i>m</i>	- лютий	printemps <i>m</i>	- весна
mars <i>m</i>	- березень	saison <i>f</i>	- пора року
avril <i>m</i>	- квітень	date <i>f</i>	- число, дата
mai <i>m</i>	- травень	ADJECTIFS	
juin <i>m</i>	- червень	bon-bonne	- добрий (а), смачний (а)
juillet <i>m</i>	- липень	chaud-chaude	- гарячий (а), теплий (а)
août <i>m</i>	- серпень	froid-froide	- холодний (а)
septembre <i>m</i>	- вересень	MOTS INVARIABLES	
octobre <i>m</i>	- жовтень	aujourd'hui	- сьогодні
novembre <i>m</i>	- листопад	demain	- завтра
décembre <i>m</i>	- грудень	après-demain	-
semaine <i>f</i>	- тиждень	післязавтра	
jour <i>m</i>	- день	hier	- вчора
lundi <i>m</i>	- понеділок	avant-hier	- позавчора
mardi <i>m</i>	- вівторок		
mercredi <i>m</i>	- среда		
jeudi <i>m</i>	- четвер		
vendredi <i>m</i>	- п'ятниця		
samedi <i>m</i>	- субота		
dimanche <i>m</i>	- неділя		
date <i>f</i>			

Leçon 6

SIXIEME LEÇON

Дієслова III групи у теперішньому часі; частковий (партитивний) артикль.

До третьої групи належать такі дієслова:

- Дієслова, що мають в інфінітиві закінчення **-ir** та не набувають суфікса *venir, ouvrir, ...*
- Дієслова, що мають в інфінітиві закінчення **-oir**: *apercevoir, asseoir, voir. ...*
- Дієслова, що мають в інфінітиві закінчення **-re**: *boire, croire, faire, mettre, ...*
- Дієслово **aller**.

Відмінювання деяких дієслів III групи

Voir (бачити)

Avec les yeux, je vois (tu vois, il voit, nous voyons, vous voyez, ils voient) : verbe voir.

Entendre (чути)

Avec les oreilles, j'entends (tu entends, il entend, nous entendons, vous entendez, ils entendent) : verbe entendre.

Sentir (відчувати)

Avec le nez, je sens (tu sens, il sent, nous sentons, vous sentez, ils sentent) : v. sentir.

Faire (робити)

Je fais, tu fais, il fait, nous faisons, vous faites, ils font.

Aller (йти)

Je vais, tu vas, il va, nous allons, vous allez, ils vont.

Venir (приходити, прибувати)

Je viens, tu viens, il vient, nous venons, vous venez, ils viennent.

Verbe boire (пити): *Je bois, tu bois, il boit, nous buvons, vous buvez, ils boivent.*

Verbe servir (подавати, слугувати): *Je sers, tu sers, il sert, nous servons, vous servez, ils servent.*

Article partitif (частковий артикль)

Частковий артикль (*du, de la, des*) вживається перед необчислювальними іменниками, тобто тими, які не можна порахувати.

Чоловічий рід	du	des
Жіночий рід	de la	

Якщо іменник починається з голосної літери або *h* німої, часткові артиклі однини *du* і *de la* набувають форми *de l'*: de l'anas, de l'huile.

Вживання часткового артикля у французькій мові

1. Частковий артикль вживається перед іменником, що позначає кількість, якої не можна виміряти або злічити:

Elle m'a versé **du café** chaud. – Вона налила мені гарячої кави [*невідомо, скільки саме*].

Il y a **du vent**. – Дме вітер [*кількості не можна виміряти*].

Частковий артикль замінюється на прийменник *de*, коли кількість означено: J'ai mangé une assiette de soupe pour le déjeuner. Il a acheté un kilo de tomates.

2. Частковий артикль вживається перед іменником, що є абстрактним поняттям:

Il a **du talent**. – Він має талант.

Aie **de la patience** ! – Май трохи терпіння

EXERCICES

I. Employez devant les noms un article partitif.

1. Que prenez-vous le matin ... thé ou ... café? 2. Veux-tu ... lait? 3. Elle a acheté ... viande, ... fromage et ... huile. 4. Y a-t-il ... eau dans ce vase? 5. Aujourd'hui j'ai mangé ... soupe et ... poisson. 6. Achète ... sucre.

II. Mettez l'article partitif «du», «de la» ou «de l'».

1. Achetez ... lait!
2. Je fais ... ski.
3. Je voudrais ... chocolat!
4. Tu fais ... danse.
5. Il boit ... eau.
6. Elle écoute ... musique.
7. Je mange ... confiture.
8. Nous faisons ... vélo.
9. Il y a ... jambon dans le frigo.
10. Ils font ... bricolage.
11. Il y a ... neige dans la rue.
12. J'ai ... chance.
13. Il y a ... vent.
14. Tu as ... patience.
15. Il y a ... brouillard.
16. Il a ... courage.
17. Il y a ... verglas sur les routes.
18. Nous faisons ... bruit.

III. Mettez «du», «de la», «de l'», «des».

1. ... pain.
2. ... vin
3. ... salade.
4. ... fruits.
5. ... sauce.
6. ... fraises.
7. ... poisson.
8. ... thé.
9. ... huile.
10. ... œufs.
11. ... sel.
12. ... chocolat.
13. ... crème.
14. ... viande.
15. ... riz.
16. ... parmesan.
17. ... soupe.
18. ... poireau.
19. ... jus de fruits.
20. ... vanille.

Dialogue

Les repas

— *Quelle est cette pièce ?*

— C'est ma salle à manger. J'ai un buffet, une table et six chaises.

— *Prenez-vous vos repas dans la salle à manger ou dans la cuisine ?*

— Je prends mes repas dans la salle à manger.

— *Combien -de repas faites-vous par jour ?*

— Trois: le matin, je prends mon petit déjeuner; à midi, je déjeune, et le soir je dîne.

— *Que mange-t-on et que boit-on à Paris, au petit déjeuner ?*

— On mange du pain et du beurre. On boit du café ou du café au lait.

— *Mange-t-on des œufs et du jambon le matin en France ?*

— Non, on ne mange généralement ni œufs, ni jambon.

— *Que prenez-vous à midi ?*

— A midi, je mange de la viande (ou du poisson, ou des œufs), des légumes et un dessert. Je bois de l'eau et du vin, ou de la bière; puis du café.

- *Et le soir, à quelle heure dînez-vous ?*
 — Je dîne à huit heures.
 — *Que sert-on pour le dîner en France ?*
 — On sert du potage, de la viande, des légumes, du fromage, un gâteau (ou des fruits).
 — *Est-ce que les Français prennent le thé à quatre heures ?*
 — Beaucoup de Français ne prennent rien à quatre heures, mais les enfants mangent du pain et du chocolat, ou du pain et du beurre, ou du pain et de la confiture.
 — *Est-ce qu'on mange bien en France ?*
 — Oh oui. La cuisine française est excellente. Elle n'est pas très épicée: on ne met ni trop de sel, ni trop de poivre dans les plats.

LEXIQUE

NOMS	VERBES
pièce f - кімната	prendre - брати
salle à manger f - їдальня	manger - їсти
table f - стіл	déjeuner - снідати
chaise f - стілець	dîner - вечеряти
repas m - прийом їжі	boire - пити
cuisine f - кухня	servir - подавати
pain m - хліб	mettre - класти
beurre m - масло	ADJECTIFS
café m - кава	bon-bonne добрий (а), смачний
lait m - молоко	chaud-chaude - гарячий (а), теплий (а)
œufs m, pl - яйця	froid-froide - холодний (а)
jambon m - шинка	excellent - блискучий
viande f - м'ясо	épicé - гострий
poisson m - риба	MOTS INVARIABLES
légumes m, pl - овочі	à midi - опівдні
eau f - вода	le soir - вечером
bière f - пиво	puis - потім
fromage m - сир	

gâteau m	- тістечко	généralement	- загалом
potage m	- суп	bien	- добре
fruits m, pl	- фрукти	très	- дуже
sel m	- сіль	trop	- надто
poivre m	- перець		
plat m	- страва		

Leçon 7

SEPTIEME LEÇON

Future proche (Future immédiat) (Найближчий майбутній час). Passé Récent (Immédiat) Безпосередній минулий час.

Futur Proche (Futur Immédiat) використовують у тих випадках, коли розмова йдеться про якусь подію, яка незабаром відбудеться. Українською мовою зазвичай перекладається за допомогою слів «збиратися робити щось». Futur proche використовується в основному у розмовній французькій, він робить наше мовлення більш динамічним, і на сьогоднішній день, його використовують все частіше і частіше.

Найближчий майбутній час утворюється за допомогою допоміжного дієслова **aller** у формі теперішнього часу та інфінітиву.

Схема: Aller у потрібній формі (**présent**) + **Інфінітив**

aller (йти, ходити)

je vais - я йду

tu vas - ти йдеш

il va - він йде

elle va - вона йде

nous allons - ми йдемо

vous allez - ви йдете

ils vont - вони йдуть (м.р.)

elles vont - вони йдуть (ж.р.)

Exemples:

Je vais finir ce travail - Я збираюся закінчити цю роботу.

Je vais prendre le métro - Я збираюся їхати у метро.

Je vais travailler - Я збираюся працювати.

Для утворення негативної форми допоміжне дієслово ставиться між частинками **ne** та **pas**.

Exemples:

Il ne va pas partir - Він не збирається йти.

Vous n'allez pas travailler - Ви не збираєтеся працювати.

EXERCICES

I. Complétez les phrases avec le verbe aller :

1. Vous ... partir en vacances le lendemain ?
2. Est-ce que tu ... faire un exposé ?
3. Quel film on ... voir au cinéma ce dimanche?
4. Pour rendre visite à ma grand-mère, je ... prendre le train.
5. Tu ... te reposer après une journée de travail avec qui ?
6. On ... être en retard , dépêchez-vous?
7. Le train ... partir dans 10 minutes.
8. Qu'est-ce que nous ... faire le weekend prochain?
9. Qu'est-ce que tu ... faire dans la vie?
10. Prends ton parapluie? Il ... pleuvoir cet après-midi.

II. Transformez les phrases au futur proche :

1. Ma famille achète un nouvel appartement et déménage bientôt.
2. A cause de notre déménagement, on fait des cartons.
3. Ce médecin prescrit de l'aspirine au malade.
4. Je termine mon travail ennuyeux.
5. Vous invitez vos amis à la fête de crémaillère?
6. Le garagiste répare soigneusement notre voiture.
7. Nous admirons les ruines d'une ville italienne.
8. Le film commence à 10 heures du matin et finit dans 1 heure 45.
9. Après les vacances, je reprends mon travail au bureau.
10. Le patron donne des conseils aux nouveaux employés.

III. Mettez les phrases suivantes: a) au présent ; b) au future proche:

1. Les étudiants (écouter) la leçon de français. 2. Nous (boire) un verre d'eau. 3. Tu (entendre) la radio. 4. Mon père (partir) de la maison. 5. Vous (mettre) votre chapeau gris. 6. Je (faire) l'exercice. 7. Il (télégraphier) à son ami.

Безпосередній минулий час. Passé Récent (Immédiat)

Le Passé Récent, або його ще називають **Immédiat**, - це час, що позначає дію, яка тільки що відбулася. Найчастіше цей час використовують у розмовній французькій. Простота та легкість **Passé Récent (Immédiat)** полягає в тому, що тут потрібно знати тільки дієвідміну дієслова **venir** в Présent.

Je viens – я йду

Tu viens – ти йдеш

Il\Elle vient - він іде

Nous venons – ми йдемо

Vous venez - ви йдете

Ils\Elles viennent – вони йдуть

Утворення: дієслово **venir** у потрібній формі + прийменник **de** + інфінітив

Exemples:

Je viens de déjeuner. - Я щойно пообідав.

Nous venons d'acheter une maison. – Ми нещодавно купили будинок.

Mon mari vient de partir au bureau mais je sens l'odeur de son parfum dans notre appartement. - Мій чоловік щойно вирушив в офіс, але я відчуваю його парфуми в нас удома.

IV. Conjuguez le verbe venir au présent :

1. Mes amis de partir. 2. Est-ce que tu de m'appeler? 3. Christine d'apprendre une bonne nouvelle. 4. Vous de rater le

train. 5. Je de voir mon professeur dans la rue. 6. Les filles de commencer à faire le gâteau. 7. Nous de terminer nos devoirs.

V. Transformez les phrases au passé récent:

1. Nous ... (visiter) la France dans deux mois. 2. Michel ... (terminer) son test du français. 3. Elle ... (parler) à ses parents. 4. Tu ... (faire) tes devoirs tout de suite. 5. Je ... (écrire) la lettre à mes amis. 6. On ... (visiter) la capitale de l'Ukraine.

TEXTE LA LANGUE FRANÇAISE

Le français fait partie des langues romanes parmi lesquelles on peut citer l'italien, l'espagnol, le portugais, le roumain et d'autres. Toutes ces langues ont à leur origine le latin parlé évolué sur les territoires conquis par les Romains. Ce sont la langue gauloise et celle des francs qui ont beaucoup influencé le français.

Le français est la langue officielle de la France et du Monaco. C'est une des langues officielles en Belgique, en Suisse, au Canada, au Luxembourg, au Haïti. C'est une langue de culture commune dans de nombreux états, anciennes colonies de France, telles que : Algérie, Maroc, Tunisie, Mali, Congo, Tchad, Madagascar, Guinée. Plus de 124500000 de personnes de 47 pays francophones parlent français.

Au XVIIIe – XIXe s. le français a été la langue de l'aristocratie et de la diplomatie. Aujourd'hui on l'emploie comme une des langues de travail des conférences internationales, une des langues officielles de l'Organisation des Nations Unies et de la Communauté Economique Européenne.

Le français se situe au deuxième rang (après l'anglais) dans le classement des principales langues enseignées comme

langues étrangères. Il y a aujourd'hui à travers le monde 80 millions d'élèves étudiant le français.

Quand on parle la langue française, on pense toujours à sa clarté, grâce, précision, majesté et finesse. C'est une langue des célèbres écrivains sans lesquels la culture mondiale ne peut pas être imaginée : Molière, Rabelais, Voltaire, Hugo, Balzac.

LEXIQUE

NOMS	ADJECTIFS
français (m) - французька мова	autre - інший, інша
langue (f) - мова, язык	italien - італійський
latin (m) – латинська мова	portugais - португальський
travail (m) - робота	espagnol - іспанський
l'Organisation des Nations Unies - ООН	roumain - румунський
Communauté Economique Européenne - ЄЕС	évolué - видозмінений
rang (m) - ряд	conquis - завойований
monde (m) - світ	commun - спільний
clarté (f) - ясність	nombreux - численний
précision (f) - точність	célèbre - відомий
majesté (f) - величність	
finesse (f) - витонченість	MOTS INVARIABLES
écrivain (m) – письменник	faire partie - входити
VERBES	avoir l'origine - походити
citer - цитувати	toujours - завжди
se situer - розташовуватися	grâce à - завдяки
penser - вважати, думати	
imaginer - уявляти	EXPRESSIONS
	parmi - серед
	on peut - можна
	à travers - через

Leçon 8

HUITIEME LEÇON

*Passé composé (Складний минулий час). Утворення, відмінювання дієслів з допоміжними дієсловами «avoir» та «être». Узгодження **participe passé***

Participe Passé

Дієприкметник минулого часу може вживатися:

- з допоміжними дієсловами для утворення складних часових форм;
- самостійно для вираження ознаки, якості предмета.

Утворення **participe passé:**

I група: - **er** > **é** (*parler - parlé, chanter - chanté*).

II група: - **ir** > **i** (*finir - fini, rougir - rougi*).

III група: -**é**, -**i**, -**u**, -**s**, -**t** (*aller - allé, rire - ri, voir - vu, mettre - mis, dire - dit*).

Запам'ятайте **participe passé** деяких дієслів III групи:

croire — cru	sortir — sorti
cuire — cuit	sourire — souri
devoir — dû	suivre — suivi
faire — fait	tenir — tenu
falloir — fallu	traduire — traduit
dire — dit	valoir — valu
écrire — écrit	venir — venu
être — été	vivre — vécu
lire — lu	voir — vu
mettre — mis	vouloir — voulu

Passé composé

Passé composé утворюється за допомогою допоміжних дієслів "**avoir**" та "**être**" у теперішньому часу (**présent**). Дієслово "**avoir**" використовується з дієсловами 1-ої групи (закінчення -er > é), 2-ої групи (закінчення -ir > i) та з неправильними дієсловами 3-ої групи (закінчення -dre, -oir, -tre, -ir, -ompre, -aincre та інші.).

У переважної більшості дієслів складний минулий час утворюється за допомогою допоміжного дієслова «avoir», де **Participe passé** залишається сталим та не узгоджується в роді та числі.

Відмінювання дієслів в Passé composé

Présent «avoir» + participe passé

	Parler	Finir	Faire	Lire	Prendre	Avoir
J'ai	parlé	fini	fait	lu	pris	eu
Tu as	parlé	fini	fait	lu	pris	eu
Il (elle) a	parlé	fini	fait	lu	pris	eu
Nous avons	parlé	fini	fait	lu	pris	eu
Vous avez	parlé	fini	fait	lu	pris	eu
Ils (elles) ont	parlé	fini	fait	lu	pris	eu

З допоміжним дієсловом «être» відмінюються перехідні слова (руху). **Participe passé** дієслів, що відмінюються з «être», узгоджуються в роді та числі з підметом.

Présent «être» + participe passé

	Aller	Naître	Partir	Venir	Entrer
Je suis	allé	né	parti	venu	entré
Tu es	allé	né	parti	venu	entré
Il est	allé	né	parti	venu	entré
Elle est	allée	née	partie	venue	entrée
Nous sommes	allés	nés	partis	venus	entrés
Vous êtes	allés	nés	partis	venus	entrés
Ils sont	allés	nés	partis	venus	entrés
Elles sont	allées	nées	parties	venues	entrées

Дієслова, які відмінюються з допоміжним дієсловом «être»

naître (né) - народитися	devenir (devenu) - стати
mourir (mort) - померти	intervenir (intervenu) -
décéder (décédé) - померти	втрутитися
tomber (tombé) - впасти	parvenir (parvenu) -
rester (resté) - залишитися	досягається, доходити

aller (allé) - йти, їхати arriver (arrivé) - прийти partir (parti) - піти, поїхати venir (venu) - прийти demeurer (demeuré) - в значенні «залишатися»	revenir (revenu) - повернутися survenir (survenu) - раптово наступати, несподівано траплятися apparaître (apparu) - з'явитися
--	---

EXERCICES

I. Mettez les verbes entre parenthèses au passé composé:

1. Ce matin, nous (regarder) la télé et nous (discuter) de politique.
2. Cette année les arbres (fleurer) très tard.
3. Elle (lire) la lettre et elle (avoir) un choc.
4. Hier, je (envoyer) trois cartes postales.
5. (Voir)-vous cette annonce dans le journal?
6. Tu ne pas (être) obligé de faire ce devoir.
7. On (construire) cette tour au XVIe siècle.
8. Pourquoi vous ne pas (expliquer) le devoir?
9. Je (téléphoner) à mon ami.
10. Nous (discuter) cette question.
11. Elles (admirer) ces jeunes acteurs.
12. (Terminer)-vous votre travail?
13. Je (voir) ce film il y a deux mois.

II. Mettez les phrases suivantes au passé composé:

1. Victor achète le journal et va à l'université.
2. Michele met un imperméable, il pleut dans la rue.
3. Tu finis ton travail et tu mange.
4. Ils ne boivent de l'alcool et ils n'ont pas mal à la tête.
5. Nous pouvons le faire à temps et nous commençons notre travail.
7. Qu'est-ce que vous dites ?
8. Je ne suis pas content de vos conclusions.

III. a) Ecrivez ce texte:

J'arrive à l'école à neuf heures. J'entre en classe. Je dis bonjour au professeur. Je mets mes livres et mes cahiers sur la table. J'étudie le français jusqu'à midi. Ensuite, je dis au revoir au professeur et je rentre à la maison.

b) Mettez le texte à la 3e personne du singulier, au féminin: Elle

arrive, etc.

c) Mettez le texte au passé composé : 1° à la 1re personne du singulier: je suis arrivé...

IV. Écrivez au passé composé: Hélène entre dans la chambre à coucher. Mme Vincent descend dans la salle à manger. Les étudiants vont à l'école. Ils sortent de la classe à onze heures. La maîtresse arrive à neuf heures. M. Vincent revient à midi.

Dialogue

Comment êtes-vous ?

— Victor, vous êtes intelligent ou stupide ?

— *Je pense que je suis intelligent.*

— Vous êtes très intelligent parce que vous travaillez avec l'ordinateur (*vous travaillez sur ordinateur*) .

— *Oui, je travaille avec l'ordinateur.*

— Est-ce que vous comprenez bien l'informatique ?

— *Je comprends bien l'informatique. Je ne suis pas programmeur, mais je comprends très bien l'informatique.*

— Est-ce que vous avez mal à la tête quand vous travaillez beaucoup avec l'ordinateur ?

— *Non, je n'ai pas mal à la tête et aux yeux quand je travaille avec l'ordinateur.*

— Est-ce que vous êtes gentil et sympathique ou vous êtes antipathique et égoïste ?

— *Je pense que je suis sympathique et gentil. Je pense que je ne suis pas égoïste et antipathique.*

— Est-ce que vous êtes fidèle et généreux ?

— *Je suis fidèle et généreux toujours.*

— Est-ce que vous portez des lunettes comme moi ?

— *Je porte des lunettes quand j'écris et je lis.*

— Et quand vous regardez la télévision ?

— *Non, je ne porte pas de lunettes quand je regarde la télé.*

— Est-ce que vous savez parler français ?

— *Je ne sais pas parler français, malheureusement.*

— Pourquoi ?

- *C'est la vie.*
- Est-ce que vous savez parler anglais ?
- *Je sais parler anglais un peu.*
- Vous préférez le français, l'anglais ou l'italien ?
- *Je ne sais pas parler italien, malheureusement.*
- Est-ce que vous voudriez parler italien ?
- *Je voudrais parler italien parce que c'est une langue belle mais difficile.*
- Vous préférez le français ou l'anglais ?
- *C'est difficile à répondre.*
- Est-ce que vous savez conduire ?
- *Oui, je sais conduire.*
- Est-ce que vous savez écrire ?
- *Je sais écrire.*
- Aujourd'hui, beaucoup de personnes ne savent pas écrire.
- Vous écrivez avec un stylo ou avec un ordinateur ?
- *J'écris avec un stylo et avec l'ordinateur (le micro) .*
- Est-ce que vous savez danser ?
- *Je ne sais pas danser.*
- Vous n'aimez pas danser ?
- *Non, je n'aime pas danser parce que je suis gros, vieux et pas sportif. Je préfère le café et le français.*
- Bravo ! Bravissimo ! Est-ce que vous savez chanter ?
- *Je sais chanter.*
- Est-ce que vous chantez bien ? Est-ce que vous chantez dans la douche (*sous la douche*) ?
- *Je chante pas mal et parfois, je chante dans la douche.*
- Est-ce que vous savez cuisiner ?
- *Je sais cuisiner.*
- Est-ce que vous aimez cuisiner le week-end ? Les français cuisinent les week-ends !
- *Je n'aime pas cuisiner, ce n'est pas pour les hommes, la cuisine est pour les femmes.*
- Vous êtes macho, vous êtes sexiste ?

— *Non.*

— Les hommes et les femmes sont égaux !

LEXIQUE

NOMS	ADJECTIFS
ordinateur m -	bon-bonne добрий (а), смачний
programmeur m -	intelligent - розумний
програміст	supide - дурний, дивний
tête f - голова	fidèle - вірний
yeux m, pl - очі	généreux - щедрий
lunettes f, pl - окуляри	difficile - важкий
langue f - мова	gros, se - товстий, -а
français m - французька	vieux - старий
мова, француз	mal - поганий, погано
italien m - італійська мова	égal - рівний
espagnol m - іспанська	
мова, іспанець	
stylo m - ручка	
douche f - душ	
homme m - чоловік	
femme f - жінка	
VERBES	MOTS INVARIABLES
penser - думати, вважати	parce que - тому що
travailler - працювати	quand - коли
comprendre - розуміти	beaucoup - багато
savoir - знати, вміти	toujours - завжди
porter - носити	malheureusement - на жаль
preferer - надавати	pourquoi - чому
перевагу	parfois - іноді
vouloir - хотіти	pour - для, щоб
répondre - відповідати	
conduire - кермувати	EXPRESSIONS
écrire - писати	faire - щось робити
danser - танцювати	parler - розмовляти
	conduire - кермувати
	<i>savoir</i> danser - танцювати
	ВМІТИ écrire - писати
	chanter - співати
	cuisiner - куховарити

chanter - співати cuisiner - куховарити aimer - любити	
--	--

Leçon 9

NEUVIEME LEÇON

Pronoms personnels (особові займенники), займенникові дієслова, відмінювання в Présent

Особові займенники поділяються на службові придієслівні і самостійні.

ОСОБОВІ ПРИДІЄСЛІВНІ ЗАЙМЕННИКИ

Придієслівні займенники мають різні форми залежно від їх ролі у реченні.

Число	Особа		Роль у реченні		
			Підмет	Прямий додаток	Непрямий додаток
Однина	1-ша 2-га		<i>je</i> – я <i>tu</i> – ти	<i>me</i> – мене <i>te</i> – тебе	<i>me</i> – мені <i>te</i> – тобі
	3- тя	чол. рід жін. рід	<i>il</i> – він <i>elle</i> – вона	<i>le</i> – його <i>la</i> – її <i>se</i> – себе <i>en</i>	<i>lui</i> – йому – їй
					<i>se</i> <i>en; y</i> – собі
Множина	1-ша 2-га		<i>nous</i> – ми <i>vous</i> – ви	<i>nous</i> – нас <i>vous</i> – вас	<i>nous</i> – нам <i>vous</i> – вам
	3- тя	чол. рід жін. рід	<i>ils</i> <i>elles</i> – вони	<i>les</i> – їх <i>se</i> – себе <i>en</i>	<i>leur</i> – їм <i>se</i> – собі <i>en, y</i>

EXERCICES

I. Замініть виділені слова особовими займенниками *le, la, les, leur, lui*:

1. Il voit *son ami*. 2. Ils lisent *les vers*. 3. Tu obtiens *ton emploi*. 4. J'ai quitté *Rivne*. 5. Elles envoient *des lettres* à leurs parents. 6. J'attends ici *mon frère*. 7. Vous répondez à *votre sœur*. 8. Nous

n'avons pas reconnu *ce metteur en scène*. 9. Elle appelle *son fils*. 10. Nous rencontrons *cette vedette*. 11. Ils reconnaissent *cette ville*.

II. Завершіть речення особовими займенниками **moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles**:

1. Il est parti sans .... 2. Ma mère a acheté ces poésies pour .... 3. Ils voient la Place de la Concorde devant .... 4. Le tableau est devant .... 5. La porte est derrière .... 6. Vous achetez les billets pour ... .

III. Répondez aux questions selon l'exemple.

– *Vous regardez la télé tous les jours ? – Oui, je la regarde tous les jours.*

1. Vous regardez la météo? 2. Vous regardez les publicités? 3. Vous lisez le journal tous les jours? 4. Vous lisez la rubrique sportive? 5. Vous gardez les vieux journaux? 6. Vous utilisez les réseaux sociaux? 7. Vous consultez les sites d'Internet? 8. Vous écoutez les émissions de radio? 9. Vous achetez les revues scientifiques? 10. Vous achetez les magazines musicaux français?

IV. Complétez selon l'exemple.

– *Vous connaissez Martine ? – Oui, je la connais depuis quinze ans!*

1. Tu regardes le match chez Joseph ? Non, ... chez Éric. 2. Vous arrosez les fleurs tous les jours ? Oui, ... tous les soirs. 3. Tu emmènes ton fils au cinéma ? Non, ... au zoo. 4. Vous laissez vos clés à l'hôtel ? Oui, ... à la réception. 5. Vous faites ces exercices à l'école ? Non, ... chez moi.

Verbes pronominaux (Займенникові дієслова)

Personne	Présent	Exemple
1re personne du singulier		je me lave
2e personne du singulier		tu te laves
3e personne du singulier		il se lave

1re personne du pluriel nous nous lavons

2e personne du pluriel vous vous lavez

3e personne du pluriel ils se lavent

Je me lève à sept heures. – *Я встаю о сьомій годині.*

Nous nous connaissons depuis cinq ans. – *Ми знайомі п'ять років.*

Se lever s'intéresser

Je me lève nous nous levons Je m'intéresse nous nous intéressons

Tu te lèves vous vous levez tu t'intéresses vous vous intéressez

Il se lève ils se lèvent il s'intéresse ils s'intéressent

La négation: Je ne me lève pas Nous ne nous intéressons pas

L'interrogation: Te lèves-tu ? T'intéresses-tu ?

Vous levez- vous ? Vous intéressez- vous ?

S'habiller (одягатися), se marier (одружуватися), se tromper

(помилятися), s'aimer (любити одне одного), s'occuper de

(займатися), s'intéresser à (цікавитися), se moquer (глузувати).

TEXTE MA JOURNÉE DE TRAVAIL

Je me lève à sept heures. Après la gymnastique je fais ma toilette. Puis je fais mon lit. A huit heures moins le quart je me mets à table et prends mon petit déjeuner. Je sors de la maison à huit heures précises. Je prends toujours le même bus et le trajet me prend une demi- heure environ. J'arrive à l'université avant les cours. Pendant la grande récréation nous avons le temps de déjeuner et de nous reposer.

Après les classes je vais à la maison. Chemin faisant je fais des achats nécessaires. Parfois mes copains et moi nous nous promenons et nous bavardons. Chaque jour, j'ai beaucoup de devoir à domicile à faire, ça me prend quelques heures.

Mon jour de repos est dimanche. Ce jour je ne me lève pas très tôt. S'il fait beau je donne un coup de téléphone à mes amis et nous allons faire un tour. En été nous passons souvent toute la journée en plein air. Nous nous rendons au bord de la mer, nous brunnissons au soleil et nous nous baignons. Nous aimons beaucoup ces journées.

En hiver je patine ou je fais du ski. Un de mes amis se passionne aussi pour les sports d'hiver et m'accompagne toujours dans mes promenades. S'il fait mauvais temps, nous restons à la maison, nous lisons des livres, nous bavardons, nous regardons la télévision. Parfois

nous allons au musée, au cinéma, au théâtre ou dans un club pour danser.

LEXIQUE

NOMS	ADJECTIFS
journée f – день	autre - інший, інша
lit m – ліжко	petit – малий
quart m – чверть	précis – точний
trajet m – шлях, маршрут	même – подібний, такий же
cours m, pl – заняття, лекції	nécessaire – необхідний
récréation f – перерва	quelques – декілька
temps m – час	EXPRESSIONS
devoir m – завдання	faire partie - входити
coup de téléphone m – телефонний дзвінок	toujours - завжди
tour m – прогулянка, вежа	grâce à - завдяки
plein air m – свіже повітря	faire sa toilette – приводити себе в порядок
bord m – берег	faire le lit – застеляти ліжко
soleil m – сонце	prendre le bus – сідати на автобус
mer f – море	faire de achats – робити покупки
promenade f – прогулянка	donner un coup de téléphone – телефонувати
musée m – музей	faire un tour – прогулятися
cinéma m – кіно	faire du ski – кататися на лижах
VERBES	MOTS INVARIABLES
se lever – вставати, підніматися	chemin faisant – дорогою
se mettre – братися за	très tôt – дуже рано
sortir – виходити	en plein air – на свіжому повітрі
se réposer – відпочивати	environ – приблизно
se promener – гуляти	après – після
arriver – прибувати	parfois – іноді
passer – проводити	
se rendre – прогулюватися	
se brunist – засмагати	
se baigner – купатися	

patiner – кататися на коньках	chaque – кожний, кожна
se passionner – захоплюватися	souvent – часто
s’accompagner – супроводжувати	aussi – також
rester – залишатися	à midi – опівдні
lire – читати	le soir – ввечері
	puis – потім

Répondez aux questions:

1. A quelle heure votre journée de travail commence-t-elle ?
2. Vous réveillez- vous tôt ou tard ?
3. Votre petit déjeuner est- il copieux ?
4. Fréquentez- vous les cours chaque jour ?
5. Quel transport prenez- vous pour venir à l’université ?
6. Combien de temps le trajet vous prend-il ?
7. Avez- vous beaucoup de devoir à domicile à faire ?
8. Comment passez- vous vos jours de repos ?
9. Pratiquez- vous un sport ?
10. Rendez- vous souvent au bord de la mer ?
11. Vous passionnez- vous pour les sports d’hiver ?

EXERCICE

Exercice 5. Complétez avec les pronoms et les négations manquants:

1. Il ... réveille tôt le matin.
2. Je ... appelle Michel.
3. Nous... couchons pas avant minuit.
4. Vous... souvenez de vos rêves ?
5. Quand ... reposes-tu ?
6. On... intéresse pas à ce thème.
7. Ils... rencontrent souvent.
8. Nous ... promenons au bord de la mer.
9. Vous connaissez- ... depuis longtemps ?
10. De quoi vous occupez- ... ?

Exercice 6. Répondez aux questions:

1. Vos parents et vous, vous ressemblez- vous ?
2. Vous réveillez- vous tôt ou tard le matin ?
3. Vous préparez- vous vite ou lentement ?
4. Vous endormez- vous facilement ou avec difficulté ?
5. A quoi vous intéressez- vous ?
6. Quels jours vous reposez- vous ?
7. Vous énervez- vous facilement ?
8. Vous amusez- vous beaucoup ?

Exercice 7. Mettez à la forme négative:

1. Je m'intéresse au cricket.
2. IL se parfume beaucoup.
3. Nous nous arrêtons dans tous les bars.
4. Elle se regarde souvent dans la glace.
5. On se moque de vous.
6. Ils se trompent souvent.
7. Je me rappelle toutes les règles de grammaire.

Leçon 10

DIXIEME LEÇON

Futur simple (простий майбутній час дійсного способу)

Вживається для позначення дії, яка відбудеться в майбутньому часі стосовно до моменту мовлення. Згідно із загальним правилом **futur simple** у французькій мові утворюється шляхом додавання відповідних закінчень простого майбутнього часу для конкретних осіб до кореня дієслова, як правило таке утворення часто відбувається через додавання відповідних закінчень до неозначеної форми (інфінітива) дієслова.

je	infinitif +	<i>ai</i>
tu		<i>as</i>
il/elle/on		<i>a</i>
nous		<i>ons</i>
vous		<i>ez</i>
ils/elles		<i>ont</i>

Це загальне правило чинне для всіх груп дієслів:

Особа	I група (-er)	II група (-ir)	III група (-ir, -re, -endre)
Je	marcherai	remplirai	dirai
Tu	marcheras	rempliras	diras
Il, elle, on	marchera	remplira	dira
Nous	marcherons	remplirons	dirons
Vous	marcherez	remplirez	direz
Ils, elles	marcheront	rempliront	diront

***NB** Якщо дієслово 3-ї групи в неозначеній формі має закінчення **-re**, то літера **e** перед відповідними закінченнями випадає.*

Слід запам'ятати неправильне утворення **futur simple** зі зміною кореня в низці дієслів, а також похідних від них::

aller	j'irai
avoir	j'aurai
devoir	je devrai
être	je serai
faire	je ferai
falloir	il faudra
pleuvoir	il pleuvra
pouvoir	je pourrai
recevoir	je recevrai
savoir	je saurai
tenir	je tiendrai
valoir	je vaudrai
venir	je viendrai
voir	je verrai
vouloir	je voudrai

EXERCICES

I. Mettez les verbes entre parenthèses au futur simple:

1. Tu, nous (avoir).
2. Elle, ils (faire).
3. Tu, je (être).
4. Il, vous (aller).
5. Je, il (avoir).
6. Elle, nous (savoir).
7. Vous, ils (pouvoir).
8. Tu, vous (recevoir).
9. Je, il (venir).
10. Nous, vous (savoir).

II. Complétez les phrases avec les futurs manquants (*faire, être, avoir, partir, aller, apprendre, se voir*):

1. Pendant le week-end, il ... chaud et il y ... du vent.
2. Ma soeur ... son anniversaire avec toute la famille.
3. Nos amis ... heureux quand ils ... la bonne nouvelle!
4. Où ... - tu pendant ton voyage ?
5. Vous ... bien le français et vous ne ... plus de fautes.
6. Dans trois jours nous ... à la plage.
7. Nous nous ... dans une semaine.

III. Conjuguez au présent, au futur et au passé composé: *partir pour Kyiv*.

IV. Écrivez les terminaisons du futur des verbes suivants:

1. Le mois prochain on partir ... en France, on visiter ... le Louvre.
2. Nous monter ... sur la Tour Eiffel et nous admirer ... tout Paris.
3. Je visiter ... un restaurant très connu à Varsovie.
4. Nos amis rendr ... visite à leurs grands-parents et passer ... les vacances à la campagne.
5. Mon copin me téléphoner ... et on se promener ... au bord de la mer.
6. Pour mon anniversaire, je mettr ... ma jupe préférée.
7. Mon amie préparer ... le plat d'anniversaire.
8. Quand je prendr ... le bus, j'acheter ... un ticket d'avance.

V. Complétez les phrases avec des verbes irréguliers:

1. Quand ... – nous chez nos proches? ALLER
2. Tu ... nous voir après ton séjour à Paris? VENIR
3. Dans 3 mois, les étudiants ... parler parfaitement français.
SAVOIR
4. Je ne ... pas ce que vous... . COMPRENDRE, DIRE.
5. Cet après-midi il ... PLEUVOIR
6. Mon cousin ... les vacances à l'étranger et ... une carte postale. AVOIR, ENVOYER
7. Il ... apprendre les règles de grammaire pour conjuguer les verbes au Présent. FALLOIR
8. Est-ce que tu ... venir à la maison avant 15 heures? POUVOIR
9. Quel film, vous ... aujourd'hui? VOIR
10. Qu'est-ce que vous ... dans la vie en avenir? FAIRE

Dialogue

Travail

- Quel jour de la semaine sommes-nous?
- Aujourd'hui, nous sommes mardi.
- Demain?
- Demain, nous sommes mercredi.
- Après - demain?
- Après - demain, nous sommes jeudi.
- Hier?
- Hier, nous sommes lundi.
- Avant-hier?
- Avant-hier, nous sommes dimanche.
- Vous travaillez quels jours de la semaine au bureau?
- Je travaille au bureau le lundi, le mardi, le mercredi, le jeudi, le vendredi.
- Vous travaillez combien de jours par semaine?
- Je travaille 5 (cinq) jours par semaine.
- Quels jours vous ne travaillez pas?
- Je ne travaille pas le samedi et le dimanche.
- Vous ne travaillez pas combien de jours par semaine?
- Je ne travaille pas 2 (deux) jours par semaine.
- Est-ce que vous travaillez à la maison?

- Je travaille à la maison aussi.
- Vous travaillez le week-end à la maison?
- Oui, je travaille le week-end à la maison.
- Mais, vous êtes travailleur, vous travaillez cinq jours par semaine au bureau et le week-end à la maison.
- Parfois, je travaille à la maison le week-end.
- D'accord. Vous aimez travailler?
- Oui, j'aime travailler.
- Est-ce que votre travail est intéressant?
- Parfois mon travail est intéressant, mais parfois mon travail est ennuyeux, malheureusement.
- Est-ce que vous voudriez changer votre travail?
- Non, je ne pense pas changer mon travail, je ne voudrais pas changer mon travail, je n'ai pas envie de changer mon travail.

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, навчання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання д.пед.н., проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Régine Mérieux, Yves Loiseau. Latitudes, Méthode de français A1/A2. Le livre de l'élève. Didier, 2012.
3. Régine Mérieux, Yves Loiseau. Latitudes, Méthode de français A1/A2. Le cahier d'exercices. Didier, 2012.
4. G. Mauger. Cours de Langue et de Civilisation françaises I, (1er et 2e degrés). Paris : Hachette, 2005. 243 p.
5. Крючков.Г. Г. Прискорений курс французької мови : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : А.С.К., 2005. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України.
6. Тимошук І. О. Французька мова : навчальний посібник для студентів заочної форми навчання технічних вузів. Рівне, 2005, 120 с. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України.

Додаткова

1. Max Dany, Noëlle Clément-Rondepierre, Louis Dollot, Claude Poulet. Le français et la profession. Paris : Hachette, 1993.
2. Andrievska O., Yavorovska L. Dictionnaire français-ukrainien. Paris : Edition P.I.U.F., 1994.